

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

20 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Timofti Vladimir,

judecători – Țurcan Anatolie, Boico Victor

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către partea vătămată și civilă – Serviciul Fiscal de Stat, prin care solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2019, în cauza penală privindu-i pe

Patlati Iurii Xxxx, născut la xxxx, originar din or. xxx și domiciliat în mun. xxxx, str. xxx;

Pașa Vladimir Xxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în mun. xxx, str. xxxxx, ap. x;

Pleşco Iurie Xxxxx, născut la xxxx, originar din or. xxxxx, domiciliat în mun. xxxx, bd. xxxx, ap. xxx;

Pașa Alexandr Xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat în mun. xxxx, str. xxxx, xxx, ap. x;

Romanovici Daniil Xxxxx, născut la xxxx, originar și domiciliat în mun. Xxxxx, str. xxxx, ap. xx;

Porojniuc Leonid Xxxx, născut la xxxxxx, originar din or. Xxxxx, domiciliat în mun. Xxxx, str. xxxx, xxx, ap. xxx.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 15.12.2016 – 14.01.2019 (prima instanță);
2. 04.04.2019 – 15.05.2019 (instanța de apel);
3. 20.03.2020 – 20.05.2020 (instanța de recurs ordinar).

Asupra admisibilității în principiu a recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești (sediul Ialoveni) din 14 ianuarie 2019:

- **Patlati Iurii**, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), (4), 46, 242, 42 alin. (3), (4), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 242 Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 2000 unități convenționale, ce constituie suma de 40000 lei;

- art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, sub formă de amendă în mărime de 4000 unități convenționale, ce constituie suma de 80000 lei, fără privarea de dreptul de a exercita anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

În temeiul art. 84 Cod penal, lui Patlati Iurii, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă cu amendă de 5000 unități convenționale, ce constituie suma de 100000 lei, fără privarea de dreptul de a exercita anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate.

- **Pașa Vladimir**, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (3), (4), 46, 242, 42 alin. (3), (4), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 242 Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani;

- art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 Cod penal, lui Pașa Vladimir, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 4 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Pașa Vladimir, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

- **Pleşco Iurie**, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 242, 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 242 Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani;

- art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 Cod penal, lui Pleșco Iurie, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executare în penitenciar de tip

semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Pașa Vladimir, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

• **Pașa Alexandr**, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 242, 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 242 Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani;

- art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 Cod penal, lui Pașa Alexandr, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Pașa Alexandr, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

• **Romanovici Daniil**, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (2), 46, 242, 42 alin. (2), 46 alin. (2), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 242 Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani;

- art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 Cod penal, lui Romanovici Daniil, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Romanovici Daniil, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

• **Porojniuc Leonid**, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 42 alin. (5), 46, 242, 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiindu-i aplicată pedeapsa în baza:

- art. 242 Cod penal, sub de formă închisoare pe un termen de 2 ani;

- art. 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, sub formă de închisoare pe un termen de 2 ani, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

În temeiul art. 84 Cod penal, lui Porojniuc Leonid, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de întreprinzător pe un termen de 2 ani.

Conform prevederilor art. 90 Cod penal, a fost dispusă suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoare stabilite lui Porojniuc Leonid, pe o perioadă de probațiune de 1 an.

- De asemenea, a fost admisă în principiu acțiunea civilă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către inculpați, urmând ca asupra cuantumurilor despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Totodată, s-a dispus că soarta corpurilor delictive o să fie decisă de instanța de judecată care examinează dosarul penal disjuns în privința celorlați inculpați.

1.1. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că **Patlati Iurii**, acționând de comun acord și în înțelegere prealabilă cu **Pașa Vladimir**, în perioada anilor 2015 - 2016, au organizat o reuniune stabilă de persoane, care avea un plan bine determinat de activitate infracțională, și anume de a influența activitatea economică și de altă natură a persoanelor juridice, de a controla activitatea acestora în vederea obținerii de avantaje financiare și anume în scopul comiterii pseudoactivității de întreprinzător și evaziunii fiscale în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

În perioada februarie 2015 - iunie 2016, grupul criminal organizat în cadrul căruia în calitate de organizatori și instigatori au acționat Patlati Iurii și Pașa Vladimir, cu contribuția activă a șefului Inspectoratului Fiscal de Stat Ialoveni, în privința căruia cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, în cadrul căruia Patlati Iurii dirija acțiunile lui **Pleșco Iurie, Porojniuc Leonid**, care au acționat în calitate de autori și complici și o altă persoană, iar Pașa Vladimir dirija acțiunile lui **Pașa Alexandr** care a acționat în calitate de autor și complice și **Romanovici Daniil**, în calitate de autor, acționând în scopul acoperirii genurilor activității de întreprinzător ilicite și anume executarea, în numele întreprinderilor, a unor convenții și operațiuni simulate și fictive, care asigură o acoperire pentru efectuarea unor genuri de activități interzise de legislație, în interes material, neavând intenția de a desfășura activitatea de întreprinzător, la 23.02.2015 au preluat gestionarea Societății cu Răspundere Limitată "Studexan", înregistrată la 15.02.2008 la Camera înregistrării de Stat cu numărul unic de identificare și codul fiscal (IDNO) 1008600010297, înregistrând-o

fictiv pe numele lui Tabac Victor, căruia nu i-a adus la cunoștință despre scopurile sale reale.

Același grup de persoane, urmărind aceleași scopuri ilicite, la 21.09.2015 au creat Societatea cu Răspundere Limitată "Al-Goreț", înregistrată la 21.09.2015 la Camera înregistrării de Stat cu numărul unic de identificare și codul fiscal (IDNO) 1015600031333, fără intenția de a desfășura activitatea de întreprinzător și pentru acoperirea genurilor activității de întreprinzător ilicite. Astfel, beneficiind de protecția și cu contribuția activă a șefului Inspectoratului Fiscal de Stat Ialoveni în privința căruia cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, întreprinderea a fost înregistrată la Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni, în toate documentele de constituire și contabile pe numele lui Gorețchii Alexandr, căruia nu i-au fost aduse la cunoștință intențiile sale reale urmărite la fondarea acesteia.

Continuându-și acțiunile sale ilegale, la 22.09.2015, grupul criminal organizat condus de Patlati Iurii și Pașa Vladimir au creat Societatea cu Răspundere Limitată "Business-Prim" înregistrată la 22.09.2015 la Camera înregistrării de Stat cu numărul unic de identificare și codul fiscal (IDNO) 1015600030819, fără intenția de a desfășura activitatea de întreprinzător și pentru acoperirea genurilor activității de întreprinzător ilicite. În același mod, beneficiind de protecția și cu contribuția activă a șefului Inspectoratului Fiscal de Stat Ialoveni în privința căruia cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, întreprinderea a fost înregistrată la Inspectoratul Fiscal de Stat pe raionul Ialoveni pe numele lui Evtodiev Artur, căruia nu i-au fost comunicate intențiile reale. Urmare a acestor acțiuni ilegale, persoanele înregistrate fictiv în calitate de administratori și fondatori în cadrul întreprinderilor menționate mai sus, investite cu atribuții în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico - economice în cadrul unei organizații comerciale, responsabili conform art. art.7 și 13 ale Legii Contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 de asigurarea controlului asupra operațiunilor economice efectuate și înregistrarea lor în documentele justificative, de organizarea și asigurarea ținerii contabilității, de întocmirea și prezentarea oportună, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite, de asigurarea întocmirii și prezentării rapoartelor financiare și dărilor de seamă fiscale, precum și responsabili de respectarea legislației fiscale, calcularea și achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii, de facto nu gestionau activitatea întreprinderilor, toate operațiunile tranzacțiile economice ale acestor întreprinderii, fiind organizate și gestionate de către Patlati Iurii în comun cu Pașa Vladimir și alți participanți membri ai grupului criminal organizat, care dețineau și utilizau actele de înregistrare, contabile, inclusiv facturile fiscale și ștampilele întreprinderilor.

Astfel, conform rolurilor repartizate, la indicația lui Patlati Iurii, participanții **Pleşco Iurie și Porojniuc Leonid**, iar la indicația lui Pașa Vladimir,

participanții **Pașa Alexandr și Romanovici Daniil**, întocmeau documentele primare referitoare la tranzacțiile financiare fictive, perfectau proiectele - tip ale contractelor de vânzare - cumpărare și de cesiune de creanțe, precum și întocmeau facturile fiscale privind activitatea economică a societăților comerciale SRL "Studexan", SRL "Al-Goreț" și SRL "Business-Prim" cu agenții economici din Republica Moldova, iar o altă persoană întocmea evidența contabilă a SRL "Studexan", SRL "Al-Goreț" și SRL "Business-Prim", pe care Romanovici Daniil, cu protecția șefului Inspectoratului Fiscal de Stat Ialoveni, în privința căruia cauza a fost disjunsă într-o procedură separată, o prezenta Inspectoratului Fiscal de Stat Ialoveni, de unde primea și facturile fiscale.

Întru realizarea scopurilor criminale pentru care s-au reunit, în perioada 01.01.2016 - 30.06.2016, Patlati Iurii, organizând și dirijând acțiunile participanților Pleșco Iurie, Porojniuc Leonid și o altă persoană, iar Pașa Vladimir organizând și dirijând activitatea participanților Pașa Alexandr și Romanovici Daniil, au întocmit în numele societății comerciale SRL "Studexan" c.f. 1008600010297, operațiuni cu caracter fictiv cu alte societăți comerciale din Republica Moldova în suma totală de 84 797 326,41 lei, inclusiv: livrări de mărfuri, servicii în sumă de 29 375 135, 31 lei, procurări în sumă de 55 420 191,10 lei, iar în rezultatul reflectării în evidența contabilă a operațiunilor economice privind achiziționarea mărfurilor și serviciilor cu caracter fictiv, agenții economici cu care a avut tranzacții SRL "Studexan" au diminuat suma plății TVA aferentă Bugetului Public Național în sumă de 3 097 761,48 lei.

Tot acest grup de persoane, în perioada 25.01.2016 - 30.06.2016, au întocmit, în numele SRL "Al-Goreț" c.f. 1015600031333, operațiuni economice cu caracter fictiv cu alte societăți comerciale din Republica Moldova în sumă totală de 46 598 019,48 lei, inclusiv: procurări de la agenți economici în sumă de 26 863 609,68 lei, inclusiv 3 971 328,27 lei TVA, și livrări către agenții economici în sumă de 19 734 409,8 lei, iar în rezultatul reflectării în evidența contabilă a operațiunilor economice privind achiziționarea mărfurilor și serviciilor cu caracter fictiv, agenții economici cu care a avut tranzacții SRL "Al-Goreț" au diminuat suma plății TVA aferentă Bugetului Public Național în sumă de 3 260 221,96 lei.

Tot ei, în perioada 25.01.2016 - 30.06.2016 au întocmit, în numele SRL "Business-Prim" c/f 1015600030819, operațiuni economice cu caracter fictiv cu alte societăți comerciale din Republica Moldova în sumă totală de 31 629 616,65 lei, inclusiv: livrări de mărfuri și servicii în sumă de 16 584 529,06 lei, TVA - 2 197 813,28 lei și procurări de mărfuri și servicii în sumă de 15 045 087,59 lei, TVA - 2 199 821,49 lei, iar în rezultatul reflectării în evidența contabilă a operațiunilor economice privind achiziționarea mărfurilor și serviciilor cu caracter fictiv, agenții

economici au micșorat suma plății TVA în Bugetul Public Național în sumă de 2 197 813,28 lei.

Mijloacele bănești transferate de către agenții economici pe conturile SRL "Studexan", SRL "Al-Goreț" și SRL "Business-Prim", care erau gestionate de către gruparea criminală organizată de către Patlati Iurii și Pașa Vladimir, din care făceau parte Pleșco Iurie, Porojniuc Leonid, Pașa Alexandr și Romanovici Daniil, în rezultatul operațiunilor economice cu caracter fictiv, despre care știau cu certitudine că acestea constituie venituri ilicite, erau restituite administratorilor acestor agenți economici pentru un procent de lichefiere, în scopul tănuirii, deghizării naturii, originii, transiterii și deplasării proprietății reale a bunurilor.

Ca rezultat al acestor acțiuni, societățile comerciale din Republica Moldova care au înregistrat și reflectat în evidența contabilă operațiuni economice cu caracter fictiv cu societățile comerciale SRL "Studexan", SRL "Al-Goreț" și SRL "Business-Prim" s-au eschivat de la achitarea taxei pe valoare adăugată (TVA) aferentă bugetului public național în proporții deosebit de mari, prin obținerea dreptului de trecere în cont a acesteia, iar întru evitarea achitărilor reciproce și excluderea posibilității de a încasa forțat datoriile față de bugetul public național, au perfectat contracte de cesiune de creanțe, prin care au fost cedate creanțele față de SRL "Studexan", SRL "Al-Goreț" și SRL "Business-Prim". Astfel, Patlati Iurii, acționând de comun acord și în înțelegere prealabilă cu Pașa Vladimir, au creat un grup criminal organizat din care făceau parte Pașa Alexandr, Pleșco Iurie, Romanovici Daniil, Porojniuc Leonid, prin intermediul căruia au organizat și dirijat săvârșirea și realizarea infracțiunilor de creare a întreprinderilor SRL "Al-Goreț" și SRL "Business-Prim" fără intenția de a desfășura activitate de întreprinzător, pentru acoperirea genurilor activității de întreprinzător ilicite și de eschivare de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național a întreprinderilor SRL "Al-Goreț" c/f 1015600031333, SRL "Business-Prim" c/f 1015600030819, SRL "Studexan" c/f 1008600010297, precum și a agenților economici cu care au avut tranzacții economice fictive și care au diminuat TVA aferentă bugetului public național în proporții deosebit de mari, prin includerea în documente contabile, fiscale și financiare a datelor vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale și care au la bază operațiuni ce nu au existat, contra remunerării, prestând în acest mod diferite servicii agenților economici din Republica Moldova, cum ar fi legalizarea mărfurilor și obiectelor introduse pe teritoriul Republicii Moldova prin contrabandă, legalizarea mijloacelor bănești obținute în urma vânzării mărfurilor și prestarea serviciilor, nereflectate în evidența contabilă, scoaterea banilor în numerar și altele, contribuind în același timp la convertirea și transferul bunurilor agenților economici cu care au avut tranzacții economice fictive, care constituie venituri ilicite nereflectate în evidența contabilă,

în scopul de a tăinui și de a deghiza originea ilicită a bunurilor și de a se sustrage de la consecințele juridice ale acestor acțiuni, ca urmare a realizării operațiunilor descrise supra prin gestionarea frauduloasă a întreprinderilor menționate, fiind cauzate daune în proporții deosebit de mari.

Conform prevederilor art. 94 Cod fiscal, subiectul impozabil al taxei pe valoarea adăugată este obligat în conformitate cu dispoziția art. 101 alin. (1) Cod fiscal să o declare, conform art. 115, și să o achite la buget pentru fiecare perioadă fiscală, stabilită conform art. 114, suma TVA.

Potrivit art. 115 Cod fiscal, subiectul impozabil al taxei pe valoarea adăugată este obligat să verse la buget suma TVA, care urmează a fi achitată pentru fiecare perioadă fiscală, dar nu mai târziu de data stabilită pentru prezentarea declarației pe această perioadă, ce constituie o lună calendaristică, începând cu prima zi a lunii și să încheie în ultima zi a lunii. Obiecte impozabile, printre altele, în baza art. 95 alin. (1) lit. a) Cod fiscal, constituie livrarea mărfurilor, serviciilor de către subiecții impozabili, reprezentând rezultatul activității lor de întreprinzător în Republica Moldova.

Conform art. 102 Cod fiscal, subiectului impozabil, înregistrat potrivit art. 112 și 112¹ în cazul achitării TVA la buget, i se permite trecerea în cont a sumei TVA achitate sau care urmează a fi achitate furnizorilor plătitori ai TVA pe valorile materiale, serviciile procurate pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător. Se permite trecerea în cont a TVA la serviciile importate, procurate de către subiecții impozabili pentru efectuarea livrărilor impozabile în procesul desfășurării activității de întreprinzător, numai în cazul achitării TVA la buget pentru serviciile menționate în conformitate cu art. 115.

Trecerea în cont a TVA pe valorile materiale, serviciile procurate, în corespundere cu prevederile art. 102 alin. (6) Cod fiscal, se efectuează în baza facturii fiscale la valorile materiale, serviciile procurate pe care a fost achitată TVA.

La rândul său, inculpatul **Romanovici Daniil**, pe parcursul anilor 2014 - 2016 a devenit membru activ al unui grup criminal organizat creat în prealabil și condus de către Patlati Iurii în comun cu Pașa Vladimir, care împreună și printr-o înțelegere prealabilă, împărțind rolurile, urmăreau scopul pseudo activității de întreprinzător și evaziunii fiscale în proporții deosebit de mari a întreprinderilor. Grupul criminal organizat avea un plan bine determinat de activitate infracțională, și anume de a influența activitatea economică și de altă natură a persoanei juridice, de a controla activitatea acesteia în vederea obținerii de avantaje financiare.

Astfel, Romanovici Daniil, conform rolului repartizat în cadrul grupului criminal, în calitate de autor, în perioada de timp ianuarie - iunie 2016, conform înțelegerii prealabile cu toți membrii grupului criminal organizat, fiind organizat de Patlati Iurii în comun cu Pașa Vladimir, conform rolului repartizat, nemijlocit și prin

intermediul altor persoane, identifica persoane pe numele cărora au fost înregistrate întreprinderile SRL "Al-Goreț" c/f 1015600031333, SRL "Business-Prim" c/f 1015600030819, SRL "Studexan" c/f 1008600010297, contra remunerării bănești, la fel conform rolului repartizat a fost persoana responsabilă de retragerea mijloacelor bănești de pe conturile bancare a companiilor și transmiterea lor, către destinatari beneficiari.

În continuare, persoanele înregistrate fictiv în calitate de administratori în toate documentele de constituire și contabile a întreprinderilor, investiți cu atribuții în vederea exercitării funcțiilor administrative de dispoziție și organizatorico - economice în cadrul unei organizații comerciale, responsabili conform art.7, 13 din Legea Contabilității nr.113-XVI din 27.04.2007 de asigurarea controlului asupra operațiunilor economice efectuate și înregistrarea lor în documentele justificative, de organizarea și asigurarea ținerii contabilității, de întocmirea și prezentarea oportună, completă și corectă a documentelor primare, a registrelor contabile conform regulilor stabilite, de asigurarea întocmirii și prezentării rapoartelor financiare și dărilor de seamă fiscale, precum și responsabili de respectarea legislației fiscale, calcularea și achitarea impozitelor, taxelor și altor plăți obligatorii. Însă ultimii fiind înregistrați fictiv în calitate de administratori a întreprinderilor în toate documentele de constituire și contabile, de facto nu gestionau activitatea întreprinderilor. În continuare toate operațiunile tranzacțiile economice ale acestor întreprinderi, erau gestionate și efectuate de către Patlati Iurii în comun cu Pașa Vladimir, prin intermediul lui Romanovici Daniil și altor persoane implicate, coautori, care dețineau actele de înregistrare, contabile, inclusiv facturile fiscale și ștampilele întreprinderilor.

Astfel, Romanovici Daniil, conform rolului repartizat în cadrul grupului criminal, în calitate de autor, fiind organizat de Patlati Iurii și Pașa Vladimir, care având drept scop eschivărea de la achitarea impozitelor și taxelor la bugetul public național a întreprinderilor SRL "Al-Goreț" c/f 1015600031333, SRL "Business-Prim" c/f 1015600030819, SRL „Studexan" c/f 1008600010297, în urma înțelegerii prealabile și de comun acord cu Pleșco Iurie, Porojniuc Leonid și Pașa Alexandr, prin includerea în documente contabile, fiscale și financiare a datelor vădit denaturate privind veniturile și cheltuielile, a unor cheltuieli care nu au la bază operațiuni reale și care au la bază operațiuni ce nu au existat, contra remunerării, prestau și prestează diferite servicii agenților economici din Republica Moldova, cum ar fi, legalizarea mărfurilor și obiectelor introduse pe teritoriul Republicii Moldova prin contrabandă, legalizarea mijloacelor bănești obținute în urma vânzărilor mărfurilor și prestarea serviciilor, nereflectate în evidența contabilă, scoaterea banilor în numerar și altele, astfel ca urmare operațiunilor menționate prin

gestionarea întreprinderilor date, bugetul de stat a fost prejudiciat în proporții deosebit de mari.

Conform actului privind rezultatele inspectării tematice efectuate la agentul economic SRL "Al-Goreț" din 05.08.2016, s-a stabilit caracterul fictiv al operațiunilor economice ale SRL "Al-Goreț", care în perioada 25.01.2016 - 30.06.2016 a înregistrat operațiuni cu caracter fictiv în sumă totală de 46 598 019,48 lei, inclusiv - procurări de la agenți economici - 26 863 609,68 lei, inclusiv 3 971 328,27 lei TVA, livrări către agenți economici - 19 734 409,8 lei, inclusiv 3 260 221,96 lei TVA.

Conform actului privind rezultatele inspectării tematice efectuate la agentul economic SRL "Studexan" din 05.08.2016, s-a stabilit că agentul economic în perioada 01.01.2016 - 30.06.2016 a înregistrat operațiuni cu caracter fictiv în sumă totală de 84 797 326,41 lei, inclusiv - livrări de mărfuri, servicii la suma de 29 375 135,31 lei, procurări 55 420 191,10 lei. În afară de aceasta, în rezultatul reflectării în evidența contabilă a operațiunilor economice privind achiziționarea mărfurilor și serviciilor cu caracter fictiv, agenții economici au micșorat suma plății TVA în Bugetul de Stat în sumă de 3 097 761,48 lei.

Conform actului privind rezultatele inspectării tematice efectuate la agentul economic SRL "Business-Prim" din 05.08.2016, s-a stabilit că agentul economic în perioada 25.01.2016 - 30.06.2016 a înregistrat operațiuni cu caracter fictiv în suma totală de 31 629 616, 65 lei, inclusiv - livrări de mărfuri, servicii la suma de 16584529,06 lei, TVA 2197813,28 lei, procurări de mărfuri, servicii la suma de 15 045 087,59 lei, TVA 2 199 821,49 lei. În afară de aceasta, în rezultatul reflectării în evidența contabilă a operațiunilor economice privind achiziționarea mărfurilor și serviciilor cu caracter fictiv, agenții economici au micșorat suma plății TVA în Bugetul de Stat în sumă de 2 197 813,28 lei.

Prima instanță a calificat acțiunile inculpaților:

- Patlati Iurii și Pașa Vladimir în baza:

- art. 42 alin. (3), (4), 46, 242 Cod penal, și anume participație în calitate de organizator și instigator în cadrul unui grup criminal organizat la comiterea pseudo activității de întreprinzător, adică crearea de întreprinderi fără intenția de a desfășura activitatea de întreprinzător, pentru acoperirea genurilor activității de întreprinzător ilicite, care a condus la cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

- art. 42 alin. (3), (4), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, și anume participație în calitate de organizator și instigator în cadrul unui grup criminal organizat la comiterea evaziunii fiscale a întreprinderilor, comisă prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile și prin tănuirea unor obiecte impozabile care a condus la neachitarea impozitelor în proporții deosebit de mari.

- Pleșco Iurie, Pașa Alexandr și Porojniuc Leonid în baza:
  - art. 42 alin. (5), 46, 242 Cod penal, participație în calitate de complice în cadrul unui grup criminal organizat la comiterea pseudoactivității de întreprinzător, adică crearea de întreprinderi fără intenția de a desfășura activitatea de întreprinzător, pentru acoperirea genurilor activității de întreprinzător ilicite, care a condus la cauzarea de daune în proporții deosebit de mari;

- art. 42 alin. (2), 46, 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, participație în calitate de autor a unui grup criminal organizat la comiterea evaziunii fiscale a întreprinderilor, comisă prin, includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile și prin tănuirea unor obiecte impozabile care a condus la neachitarea impozitelor în proporții deosebit de mari.

- Romanovici Daniil, în baza:
  - art. 42 alin. (2), 46, 242 Cod penal, pseudo activitatea de întreprinzător, adică crearea de întreprinderi fără intenția de a desfășura activitatea de întreprinzător, pentru acoperirea genurilor activității de întreprinzător ilicite, care a condus la cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

- art. 42 alin. (2), 46 alin. (2), 244 alin. (2) lit. b) Cod penal, evaziune fiscală a întreprinderilor, comisă prin includerea în documentele contabile, fiscale și financiare a unor date denaturate privind veniturile și cheltuielile și prin tănuirea unor obiecte impozabile care a condus la neachitarea impozitelor în proporții deosebit de mari.

2. Sentința primei instanțe a fost contestată cu apel de către partea vătămată și civilă, Serviciul Fiscal de Stat, care a solicitat casarea parțială a sentinței, în latura civilă, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral, cu dispunerea încasării solidar de la inculpați a sumei de 8 555 796, 72 lei.

În argumentarea apelului, apelantul a invocat că:

- suma de 8 555 796 lei este constituită din plăți de bază la impozite și taxe;

- prejudiciul care a fost cauzat bugetului public urmează a fi recuperat;

- în prezenta speță, prima instanță a motivat admiterea în principiu a acțiunii civile pe faptul că prejudiciul material a fost cauzat Bugetului Public Național, prin participație, de mai multe persoane, iar în privința la o parte din inculpați instanța de judecată nu s-a expus asupra vinovăției sau nevinovăției lor. Astfel, eventualul prejudiciu material ar urma să fie recuperat nu doar de inculpații condamnați în prezentul dosar, dar și alți coparticipanți în cazul în care aceștia vor fi găsiți vinovați de săvârșirea infracțiunilor, însă acest temei nu se regăsește în legislația penală;

- art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, prevede doar o condiție în prezența căreia, acțiunea civilă poate fi admisă în principiu atunci când cuantumul prejudiciului nu poate fi stabilit cu certitudine;

- prima instanță trebuia să aplice prevederile art. 225 Cod de procedură penală, și o dată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul era obligat să soluționeze acțiunea civilă, mai mult că cauza a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală.

3. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2019, a fost respins ca nefondat apelul declarat, cu menținerea sentinței fără modificări.

3.1. Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că prima instanță corect a conchis că inculpații sunt vinovați de comiterea infracțiunilor incriminate, iar la pronunțarea sentinței, corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, împrejurări ce au fost constatate din totalitatea de probe acumulate la cauza penală, fiind corect apreciate, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, motiv pentru care vinovăția inculpaților nici nu a fost contestată, partea civilă contestând doar modul de soluționare a acțiunii civile.

Astfel, ce ține de acțiunea civilă, instanța de apel a atestat că prin comiterea infracțiunilor care fac obiectul examinării cauzei, prejudiciul material i-a fost cauzat Bugetului Public Național prin participatie de către mai multe persoane fizice și juridice, iar în privința unei părți din inculpați instanța de judecată încă nu s-a expus referitor la vinovăția sau nevinovăția acestora, în privința acestora cauza penală fiind disjunsă într-o procedură separată.

Prin urmare, instanța de apel a considerat că prima instanță a conchis corect că prejudiciul material cauzat prin comiterea infracțiunilor urmează să fie recuperat nu doar de la inculpații Patlatii Iurii, Pașa Vladimir, Pleșco Iurie, Pașa Alexandr, Romanovici Daniil și Porojniuc Leonid, dar eventual (în cazul unei condamnări de către instanța de judecată în modul prevăzut de lege), și de la alți coparticipanți în cazul în care aceștia vor fi găsiți vinovați de săvârșirea infracțiunilor incriminate, soluție ce corespunde cerințelor stipulate la art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală.

4. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către partea vătămată și civilă, Serviciul Fiscal de Stat, care indică temeiul pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală și solicită casarea deciziei instanței de apel, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea civilă să fie admisă integral.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

- acțiunea civilă a fost formulată de către Serviciul Fiscal de Stat în temeiul sumelor stabilite de acuzatorul de stat ca fiind prejudiciul adus Bugetului Public Național;

- prima instanță a admis în principiu acțiunea civilă, însă potrivit rechizitoriului întocmit de organul de urmărire penală, valoare prejudiciului constituie 8 555 796.72 lei, ceea ce reprezintă un quantum al mijloacelor bănești incontestabil și care constituie valoarea acțiunii civile formulate de Serviciului Fiscal de Stat;

- cauza a fost examinată prin prisma art. 364¹ din Codul de procedură penală, cele incriminate de procuror în rechizitoriu fiind recunoscute de inculpați. În acest sens prima instanță și instanța de apel urma să aplice prevederile pct. 28 din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție a RM Cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, de către instanțele judecătorești, nr. 13 din 16.12.2013, care prevede că la examinarea cauzei în procedura simplificată, în cazul adoptării sentinței de condamnare, instanța de judecată se va pronunța asupra acțiunii civile, în cazul în care inculpatul o recunoaște integral. Conform art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, odată cu soluționarea cauzei penale, judecătorul urmează să soluționeze acțiunea civilă

5. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1) pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință procurorul, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Cu referire la argumentele recurentului, că motivarea soluției contestate contrazice dispozitivul hotărârii instanței de apel și că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, temei pentru recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, procurorul a menționat că la adoptarea soluției, prima instanță și instanța de apel s-au pronunțat asupra tuturor motivelor invocate, just au constatat circumstanțele de fapt și de drept ale cauzei și, corespunzător, corect au admis în principiu acțiunea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, argumentându-și soluția în acest sens, conform prevederilor art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, deoarece prejudiciul material urmează să fie recuperat și de alți coparticipanți la infracțiunea incriminată, în privința căroră cauza a fost disjunsă.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide că acesta este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

Potrivit dispoziției art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul declarat este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

În speță se reține, că potrivit textului recursului, recurentul invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, sub aspectele că: *„instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivare soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței”*.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal reține că motivele invocate de recurent în susținerea acestui temei de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs invocat de către recurent, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma cazurilor specificate de recurent, Colegiul penal constată că temeiul dat nu este incident în speță, dat fiind faptul că, instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante, invocate în apelul declarat de către partea vătămată și civilă, Serviciul Fiscal de Stat, întemeindu-și soluția în latura civilă, corect pe prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, iar decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței primei instanțe inclusiv în latura civilă, fără a comite vreo eroare de drept ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

Prin urmare, analizând circumstanțele cauzei, și anume că prin actul de învinuire prejudiciul cauzat a fost incriminat mai multor persoane fizice și juridice, dintre care în privința unora cauza penală a fost disjunsă pentru examinare în procedură separată, iar prin acțiunea civilă se solicită dispunerea încasării solidare de la toți inculpații a prejudiciului total, cauzat prin infracțiuni, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de

apel în motivarea soluției sale, anume că prejudiciul material cauzat prin infracțiuni urmează a fi încasat nu doar de la inculpații din prezenta cauză penală, dar eventual în cazul unei soluții de condamnare și de la ceilalți coinculpați în privința cărora cauza penală a fost disjunsă într-o procedură separată, în corespundere cu prevederile art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, or astfel instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra chestiunii esențiale invocate în apel, specificate repetat de recurent și în recurs, iar motivarea din decizia instanței de apel, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Colegiul penal mai invocă că solicitarea din recursul ordinar de a fi admisă integral acțiunea civilă, nu poate fi satisfăcută și din motiv că art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, permite instanței de recurs să rejudece cauza cu condiția că nu se agravează situația inculpaților, plus acțiunea civilă este înaintată față de 9 (nouă) pârâți, dar în această cauză penală sunt doar 6 (șase) inculpați, iar ceilalți 3 inculpați au cauza disjunsă.

Totodată, Colegiul penal apreciază ca neîntemeiat, reprezentând o apreciere eronată a circumstanțelor cauzei de către recurent, argumentele precum că "*prezenta cauză a fost examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar instanțele de judecată urmau să aplice dispozițiile pct. 28 din Hotărârea Plenumului Curții Supreme de Justiție nr. 13 din 16.12.2013*", or din conținutul procesul-verbal al ședinței primei instanțe (f.d. 241-243, vol. 49) și sentinței primei instanțe, având în vedere că în ședința de judecată inculpații nu au recunoscut ca corectă calificarea acțiunilor lor, cauza a fost examinată în procedură generală, cu respectarea normelor procedurale aplicabile în acest caz.

7. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, urmând a fi menținută, iar recursul declarat este inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. Conducându-se de prevederile art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea vătămată și civilă – Serviciul Fiscal de Stat, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 15 mai 2019, în cauza penală privindu-i pe **Patlati Iurii XXXX, Pașa Vladimir XXXX, Pleșco Iurie XXXX, Pașa Alexandr XXXX, Romanovici Daniil XXXXX și Porojniuc Leonid XXXX**, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **03 iulie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Boico Victor